

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת תרומה

תשפ"ד

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

ויקחו לי תרומה. במדרש (תנחומא ג) אמרו, קחתם תורת קחו גם אותי, ובילקוט ראובני איתא כיון שמלו ופרעו אמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. והכוונה לפי עניות דעתי כי ערל אינו רואה פני השכינה כי אם נופל על פניו, ואברהם אבינו עליו השלום מכיון שמל עצמו זכה לראות השכינה, ומכל מקום לא קבעה דירתו אצלו, וישראל מלו וגם פרעו זכו יותר לועשו לי מקדש קבוע, וסבירא להו להמדרש שפרעו במצרים, דלא כהש"ס בריש פרק הערל, מכל מקום מדבריהם נלמד דלולי התורה וגם המילה לא זכו לעשיית המשכן, ונראה לי דזה מרומז באותיות לי תרומה שהם אותיות תורה מילה דו"ק ותשכח: (חתם סופר דרשות)

לי תרומה. כתב החתם סופר, כתבו דורשי רשומות לי תרומה אותיות תורה מילה, עכ"ל...יש להסביר מה ענין תורה ומילה אצל מלאכת המשכן, ונראה לפרש דהנה הנביא אומר (ירמיה ט) מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגדה על מה אבדה הארץ וגו' ויאמר ה' על עזבם את תורת. ואמרינן במנחות (נג:): אמר רבי יצחק בשעה שחרב בית המקדש מצאו הקדוש ברוך הוא לאברהם שהיה עומד בבית המקדש, אמר לו מה לידידי בבית. אמר לו על עסקי בני באתי, אמר לו בניך חטאו וגלו וכו', היה לך לזכור ברית מילה, אמר לו ובשר קודש יעברו מעליך. הרי מבואר שחורבן בית המקדש נגרם מחמת ביטול תורה וביטול מצות מילה וזהו שדרשו דורשי רשומות "לי תרומה" אותיות תורה מילה, כי קיום המקדש תלוי בלימוד התורה ובקיום מצות מילה: (בית ישראל השלם)

למען בית ה' אלוקינו אבקשה טוב לך. (תהלים קכב) אי אפשר שיבנה בית המקדש אלא אם כן בתיקון חטא פגם ברית קודש הנקרא טוב כדכתיב (שמות ב) ותרא אותו כי טוב הוא שנולד מהול, על כן למען בית ה' אלקיניו אבקשה טוב לך. ואז נשמח באומרים לי בית ה' נלך. כדכתיב (תהלים צז) אור זרוע לצדיק. הוא ברית ולישרי לב שמחה: (חתם סופר)

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

יהודי בגיל 53 עולה ממדינת רוסיה, לא עלינו קיבל את המחלה הקשה, במשך כמה שנים הוא התמודד עם עליות ומורדות במחלה עם טיפולים כימותרפיים קשים, ונחלש מאד, ובחסידי ה' יתברך זכה להבריא ולחזור לחיים תקינים.

בזמן מחלתו היה לו פנאי למכביר למחשבות על החיים והוא גמר אומר בעצמו שאחרי שיתרפא ממחלתו, גופו יהיה מקום ושכינה לה, באומרו: הרי הכניסו לגופו תרופות ונוזלים שונים ומשונים ואחרי החלמתו קדושה וטהרה.

ולכן ראשית בקש שנעשה לו ברית מילה, בכל משך זמן הברית הוא כל הזמן אמר שוב ושוב, אני כל כך שמח להיות יהודי שלם, ומרגיש קרוב אל ה'.

ונקרא שמו בישראל "רפאל"

אחרי המעמד המרומם של הברית הוא התחיל לשכנע את חבריו לקיים את מצוות הברית.

והוא עצמו התחיל להניח תפילין כל יום ולשמור שבת.

ובזה הבנו את הפסוק, ועשו לי מקדש, על ידי "ושכנתי בתוכם" בברית המילה, שהוא המקור להשראת השכינה באדם, על ידי זה הוא מתקדש בשאר המצוות.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. (כה ב) ופירש רש"י, לי לשמי. וכתב הבעל הטורים, תרומה. אותיות מ' תורה, שהתורה ניתנה למ' יום, ויש לפרש בהקדים למה אמר מאת כל איש. הלא לתרומת המשכן נדבו גם נשים וקבלו מהם, כדכתיב (שמות לד) ויבאו האנשים על הנשים. יש לומר דרמז למה דאיתא במדרש תנחומא (משפטים ה') שעקילס בן אחותו של אנדריאנוס השיב לדודו, שאמר לו היה לך ללמוד תורה ולא לימול את עצמך, אמר לו מי שאינו נימול אינו מבין התורה, וידוע שעל ידי המילה נחקק שמו יתברך, וזו פירוש על בריתך שחתמת בבשרנו. וזהו שאמר יקחו לי תרומה וגו'. ויקחו אותי דהיינו שמי, שעל ידי שימולו אחר כך יבינו התורה, ואתי שפיר שאמר מאת כל איש. שמילה ותורה שייך רק באנשים, ומצאתי בתוספות על התורה סוף פרשת נצבים. כתבו שבזכות המילה קבלו התורה, ואתי שפיר שמי שאינו נימול אין משיג התורה הקדושה: (בהית הבקר)

מאת כל איש אשר ידבנו לבו. יש לומר כי הפסוק הזו מאת כל איש לרמז על הנכנס בקדושת הברית וכנזכר בזה"ק בסידרא זו, וזה באמת כולל כל כלל ישראל שהם נימולים, כי על כוונה זו נימולין ומלין את בניהם שרוצה באמת להכניס את בנו בקדושה זו לשמרה ולזה נאמר אשר ידבנו לבו לשון עתיד, כי באמת אין זה ביד האדם להטות לבבו להתנהג להקדושה רק ממה שיש לו רצון לזה ומכניס את בנו לברית בפועל והגם שהתינוק הנימול בעצמו אין לו עוד אז שום בחירה ורצון אך על ידי זה ידבנו לבו להקדושה כל ימיו כי העיקר הנרצה מהאדם הוא רק התערותא מצדו להיטיב לבו כמו שכתוב ומלתם את ערלת לבבכם. ועל ידי זה השי"ת גומר בעדנו להטות לבבינו אליו לאהבתו וליראתו כמו שכתוב ומל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיידך. אכ"ר: (אמרי אמת)

שמן למאור בשמים. (כה ו) שצריכין שמן למילה, וגם נר, וזהו שמן למאור. שמן מל אור, שמן למאור. סופי תיבות נר, כי התינוק צריך אור נר, ומנין שצריך שמן, כדתנן במסכת שבת (קלג.) לא טרף יין ושמן נותן זה בעצמו וזה בעצמו, וצריך בשמים, כדתנן ושוחק וכו' ונותן איספלנית וכמון, וזהו בשמים, ויש להוסיף על פי הגמרא (סנהדרין לב:) אור הנר בברור חיל, וכתבו בתוספות שם, מכאן נהגו להדליק נר במילה: (חתן דמים)

בשמים. בארץ ישראל נוהגים שתכף אחר בורא פרי הגפן מברכים הברכה של בורא עצי בשמים, וכוונת הריח זה אצל הברית מילה הוא על דרך שנוזר בכוונת הריח של מוצאי שבת שהוא כדי להשאיר כח תוספת נשמה בימי החול גם כן הכי נמי במילה, והוא על דרך שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בזהר הקדוש פרשת תזריע) וזה לשונם, שלש ימים דמילה רביא כאיב ורוחא לא שריא מדוריה בגופיה כשאר יומי, וכתב הר' חיים ויטל זלה"ה, כי בגי' ימי המילה שאז הרוח הולך לו כי לא למד ולא נסה בזה לסבול הכאב ההוא אין באדם רק אותה הנפש שהיתה במעי אמו אך הרוח ההוא איננו עמו עד עבור הגי' ימים עד כאן לשונו, ומטעם זה בשעת המילה מברכים על הבשמים ונותנים גם כן לתינוק הנימול כדי שתשאר תוספת הרוח של הולד בתוכו ומה שהיה ראוי לברך הולד על הבשמים ולכוין בכוונת הריח עושים ומתקנים הם...ואגב אורחין טעם למנהג שלנו ששמים בשמים בבית הכנסת אשר מתפלל שם אבי הבן עלי עשבים ובחרו להם בעשב הנקרא המילאברו לפי שעומד רטוב ימים הרבה, ומקדימים גי' ימים קודם המילה ומניחים שם גי' ימים אחריה, דאולי הוא להעיר און עדת ה' שיתפללו על הצלת התינוק: (זכר דוד)

הבושם הוא ליקרא זכוס של ברכה וכמו שיש נוהגין ליטול הדס בידו ולברך עליו בשעת המילה בשעה שאוחז הכוס...ולכן צריך ליטול בימין: (צל"ח ברכות מג:)

כתב בנאות דשא (דף ה) הטעם לבשמים בברית, לפי שכשיבא אליהו אצל המילה ישא עמו נשמות הצדיקים מפני שהוא כורת ברית, וכשיצא אליהו יצאו הנשמות עמו ומתאווים נשמות החיים לצאת עם נשמות הצדיקים וכדי שיתיישבו נשמות החיים מריחים בבשמים, ומזה הטעם עושים כך במוצאי שבת: (חיי אברהם)

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. (כה ח) ראשי תיבות גימטריא מילה עם הכולל: (רבינו אפרים על התורה)

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. (כה ח) מילה היא החלק שיש באיש ישראל מיוחד אל הבורא וחל עליו הקדושה, כענין ועשו לי מקדש ושכנתי. דאיתא במדרש תרומה, עשו לי קיטון אחד ואדור ביניכם כמו כן בגוף צריך להיות חלק תרומה לשמים והוא המילה, ונקרא גם כן תרומה כמו שמרומז מי יעלה לנו השמימה. שהמילה מרים הגוף לשמים, וכתוב וזאת התרומה אשר תקחו מאתם. כמו שכתוב זאת בריתי אשר ביני וביניכם. וכמו שנאמר בבנימין ידיד ה' חופף עליו כו'. שרמז בית המקדש שהיה בחלקו, כמו כן במילה היא ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. וכתוב בתרומה מאת כל איש. שבחר הקדוש ברוך הוא חלקו בזה האבר שכולל כל האיש וגם על ידי זה נקרא איש, כמו שאמרו שחתם אות יי באיש וה' באשה: (שפת אמת ליקוטים לברית מילה)

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. איתא בילקוט ראובני בשעה שקיימו ישראל מצות מילה ופריעה אתבשרו למיהוי בינייהו מקדשא כד"א ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. והוא פלא ונראה לי בס"ד על פי מה ששמעתי בשם הגה"ק בעל דברי חיים מצאנו זצ"ל דלכן נבנה בית המקדש על הר המוריה ולא על הר סיני ששם נתן הקדוש ברוך הוא את תורתו לעמו ישראל מפני שעל הר המוריה פשט יצחק את צווארו להשחט ומסר את

נפשו למות בשביל ציווי השי"ת וזה חשוב בעיני הקדוש ברוך הוא יותר מכל עכ"ד נמצא למידין מזה עד כמה היא חשובה מצות מילה ופריעה בעיני הקדוש ברוך הוא דשם רק רצה יצחק אבינו להשחט ולשפוך את דמו ובמצות מילה באמת נשפך דמן של ישראל ומסתכנים בזה וכמאמרם ז"ל כי עליך הורגנו כל היום זו מילה ועוד עושין מצוה זו בשמחה (כבגמרא שבת קל) ואם המקדש נבנה על הר המוריה בשביל שרצה יצחק אבינו למסור נפשו ולהשפך את דמו כדי לעשות רצון קונו על אחת כמה וכמה ראוי ישראל קדושים שנשפך דמן כדי לעשות רצון קונם להיות הם עצמם מקדש לה' וז"ש הילקוט בשעה שקיימו ישראל מצות מילה ופריעה אתבשרו ישראל למהוי בנייהו מקדשא, לא רק על הר המוריה אלא שכל איש ישראל כדאי בעצמו שיהיה מקדש לה' כד"א ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. בתוכו לא נאמר אלא בתוכם בתוך כל אחד ואחד: (תולדות חיים)

בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו. (כה טו) וכתב בספר שרביט הזהב שראשי תיבות הבדים לא יסורו ממנו. אותיות מילה, וצריך ביאור מה שיך בזה רמז מצות מילה, ונראה דהנה איתא בגמרא (שבת כג:) מאן דרחים רבנן הווי ליה בנין רבנן, ומאן דמוקיר רבנן הווי ליה חתונתא רבנן. והנה ידוע הוא דהבדים מרמזים ומורים על העשירים שמחזיקים תלמידי חכמים, ונושאים עליהם הארון, כי הארון מרמז על תלמידי חכמים הלומדים תורה, שעליהם כתוב (תהלים מ) ותורתך בתוך מעי. כמו שמונחים הלוחות בארון. והנה האב מחוייב למול את בנו, ומובן מאליו שזאת איננו יכול לקיים אלא כשיש לו בן, והנה לשאת את הארון בהם הוא ראשי תיבות לאהב, דהיינו לאהב ולהיות רחים את תלמידי חכמים, וממילא יהיה לו בנין רבנן, ויזכה לבנים אשר על ידם יזכה למצוה רבה הלוי מצות מילה, לכן מרומז בה מילה: (תורת משה)

והבאת את הבדים בטבעות. בדים המה המחשבות, בטבעות הם טבעות הקנה לחבר את המחשבה להדיבורים, על צלעות הארון. האדם הוא בחינת ארון כי התורה גנוזה בתוכו, הראשי תיבות הוא עצה, עם המחשבה תתיעץ מה לדבר וממה לחדול, בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו. ר"ת למפרע הוא מילה שכאשר המחשבה לא תסור מהדבור תמיד אז יהיה בחינת מילה בשלמות: (מעשה אבות)

<u>ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה</u>	
הגה"ק ר' מאיר פאפירש כ"ץ (אור צדיקים) זצ"ל	יום ראשון ב' אדר
הגאון ר' יום טוב אלגאזי (מהרי"ט אלגאזי) זצ"ל	
הרה"ק ר' ארון ליב מפרימישלאן זי"ע	
הרה"ק ר' ישראל אלתר מגור (הבית ישראל) זי"ע	
הגאון ר' יוסף דב בן הגרי"ז מבריסק זצ"ל	
הגאון ר' מרדכי יפה (בעל הלבושים) זצ"ל	יום שני ג' אדר
הגאון ר' אליהו דוד רבינוביץ תאומים (אדר"ת) זצ"ל	
הרה"ק ר' לייב שרה"ס (תלמיד הבעש"ט) זי"ע	יום שלישי ד' אדר
הגאון ר' אליעזר גורדון זצ"ל	
הרה"ק ר' זאב וואלף מטשארניאוסטרהא זי"ע	יום רביעי ה' אדר
הרה"ק ר' ישעיה מושקאט מפראגא זי"ע	
הרה"ק ר' אברהם מטשכנוב זי"ע	יום חמישי ו' אדר
הגאון ר' דוד פוברסקי זצ"ל	
משה רבינו עליו השלום	יום שישי ז' אדר
הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאליב זי"ע	
הרה"ק ר' יעקב ישכר בער מנדבורנה (באר יעקב) זי"ע	
הגאון רבי אליהו הכהן מאיזמיר (שבט מוסר אזור אליהו ועוד) זצ"ל	שבת קודש ח' אדר

עובדות וסיפורי צדיקים בעלי ההילולא לשבוע זו

רפואה שלימה בזכות הארבעס: באחד מימי שישי התקשר אחד מקרוביו של ר' שמאי גינזבורג מחשובי חסידי גור מבני ברק לר' שמאי, וסיפר לו כי נולד לו בן ומצבו הבריאותי קשה מאוד והרופאים נותנים סיכויים קלושים לחייו, בבקשה תיכנס לאדמו"ר מגור הבית ישראל לבקש ברכה ביקש במר ליבו, ר' שמאי נחלץ חושים, הוא הביט על השעון ושאל את הפונה האם כבר הכנתם ארבעס לשלום זכר, בוודאי השיב הפונה ותהה על שאלתו של ר' שמאי, אם כך תשלח כעת מיד שליח לירושלים שיביא לנו ארבעס מהשלום זכר פקד ר' שמאי והבטיח לגשת לרבי לקבל ברכה, סמוך לכניסת השבת הגיע השליח לביתו של ר' שמאי והביא עימו לר' שמאי צלחת ארבעס ארוזה בקפידה, ר' שמאי חבש את הספודיק (הכובע השבתי הנהוג אצל החסידים יוצאי פולין) ואץ לביתו של הרבי, ר' שמאי שם את הארבעס על השולחן וביקש מהרבי לרך הנולד, את הארבעס צריך להביא כשהילד יהיה ממש בריא אמר הרבי וסירב לקבלם, ר' שמאי הבין לפי התשובה כי הרבי צופה כי מצב הילד בכי רע ובעצם דחיית קבלת הארבעס נדחתה רפואתו של התינוק, מה יהיה הלא הוא שליח לקבל ברכה לבריאות שלימה ורפואה קרובה אצל התינוק, פנה לרבי ואמר אני שליח להביא את הארבעס וחזקה על שליח שעושה שליחותו לא קיבלתי על עצמי שליחות להחזיר את הארבעס וכעת כבר ממש שבת, חייד הרבי לטענתו זו של ר' שמאי ונראה כי עת רצון היא, נו שוין אמר הרבי, כמתרצה ואיחל רפואה שלימה ומהירה לתינוק, ר' שמאי התקשר מיד לחסיד הדואג ובישר לו כי בעזרת השם ישועה קרובה לבוא כפי שאומנם היה הילד התאוושש בדרך ניסית והתגבר על בעייתו ובמהרה זכה לרפואה שלימה: (הגאון החסיד)

לישב בסנדקאות עם חפץ של צדיק: הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע היה פעם סנדק והביאו לו כמה כרים כדי לישב עליהם ולא הוטבו בעיניו, עד שהביאו לו הכר של רבי ארון לייב אביו של הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן זי"ע והוטב בעיניו וישב עליו: (זכרונם לברכה)

להשתתף בשמחות נכדי הצדיקים: כשנולד הרב הקדוש רבי ירחמיאל משה מקאזניץ זי"ע, רצה הקדוש ר' ישעיה זצוק"ל מפראגא לנסוע לגראדזיסק על הברית מילה של אדמו"ר זצוק"ל, והניאו אותו מזה יען שהיה איש שיבה ותש כח מאוד, ויהי ביום שהיה הברית מילה, בא המגיד הקדוש זצוק"ל מקאזניץ בחלום להרב הקדוש ר' ישעיה זצוק"ל ואמר לו, אצלי הוא היום יום שמחה ואתם תשבו פה? ויקץ הרב הקדוש, ויצו שחיש מהר יראו עגלה עבורו ויסע לגראדזיסק ובא לבית המדרש כאשר הכניסו את התינוק לבית המדרש למולו: (ספרן של צדיקים)

מחילת עונות בברית: שמעתי שיש מדרש שבעת המילה הקדוש ברוך הוא מוחל עונות ישראל שעומדים בשעת המילה, גם אני הבאתי סמך לזה ממה שנאמר (בפרשת שמות) גבי משה ויפגשו ויבקש המיתו ותקח צפורה צור ותכרות את ערלת בנה וכו' וירף ממנו. דהיינו המלאך הירף ממשה, ולכאורה קשה אם היה עון במשה על מה שמנע עצמו מלמול את בנו אם כן מה מועיל במה שצפורה מלה את בנה עם כל זה הא מעל בזה חס ושלום, אלא וודאי כיון שהיה בשעת המילה מחל לו גם כן על עונו במה שמעל בזה וק"ל: (אזור אליהו)

הסיבה שכל כלל ישראל מקיימים מצות מילה: סיפר לי אדם אחד שהיה בסעודת ברית מילה שהיה שם הרה"צ הקדוש מהר"א זצלה"ה מטשעכנאווי, והיה שם מדובר אודות הפלא אשר אנחנו רואים בזמן הזה שאפילו הפושעים המפורסמים שאינם נוהגים בשום דת יהודית כלל ואף על פי כן מלים את בניהם, ואמר הרה"ק הנ"ל שזאת פעל אברהם אבינו עליו השלום שביקש עצה מממרא על המילה, ועשה זה לפי שצפה על הדורות הללו שלא יעשו שום מצוה אשר העכו"ם מלעיגים עליהם, והיה ירא שבודאי ילעיגו העכו"ם על מצוות מילה לקחת ילד קטן בן שמונת ימים ולצערו ולהכניסו בסכנה וכאשר ילעיגו על זה אז יתביישו הפושעים ולא ימולו את בניהם, ולכן שאל עצה עם העכו"ם ממרא וידע שממרא יסכים עמו ומעשה אבות סימן לבנים, וכל מה שעשה אברהם אבינו עליו השלום הכל נשאר חזק לאמיץ לדורות הבאים, ובכן נשאר לדורות שהעכו"ם אינם מלעיגים כלל על מצוה זו ואדרבה מכבדין אותה, ולכן אין הפושעים מתביישים על זה ומלין את בניהם עכ"ד פי חכם חן ושפתי צדיק: (זכרונם לברכה)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה
היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות